

Inspel inkomna till Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt – 11 kapitlet Miljöbalken

Det här dokumentet innehåller de inspel som kommit till Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt som berör 11 kapitlet i Miljöbalken. Dels har inspelen inkommit genom den webbenkät som låg ute under mars 2015 och dels har inspelen förts in från intervjuer som gjorts.

För mer information om dokumentet och Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt, besök projektets hemsida eller kontakta Jenny Jonsson, projektledare för miljöbalksprojektet.

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Rattsinformation/Miljobalken/Naturvardsverkets-miljobalksprojekt/>

jenny.jonsson@naturvardsverket.se

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Orimligt generösa tillstånd för grundvattenuttag	Mark- och miljödomstolarna ger fortsatt allt för generösa tillstånd till grundvattenuttag "så länge det inte tas upp mer än vad som återbildas ett normalår". Detta gäller såväl i tid som i ändamål. Vi lyckades i ett fall få till en begränsning på 15 år, men vi önskade 10 år vilket då skulle sammanfalla med tiden för ersättning av oförutsedd skada. Vi ansåg också att resurshushållningsprincipen borde gälla på så sätt att man i första hand skulle samla på sig ytvatten för bevattning av potatis, sockerbetor och jordgubbar utom just de veckor när jordgubbar plockas. Vid plockningstid accepterar vi att grundvatten av dricksvattenkvalitet används.	Förtydligande av vad resurshushållning med grundvatten kontra ytvatten innebär. Jordbruksverket gömmer sug bakom ett livsmedelsskäl att alla jordbruksgrödor för humankonsumtion måste bevattnas med grundvatten. Jag äter varken potatis eller sockerbetor direkt från fältet utan någon form av beredning.	Jag har i flera domar om vattenuttag på Kristianstadsslätten, södra Sveriges viktigaste grundvattenförekomst, framfört dessa synpunkter men då varken länsstyrelsen, jordbruksverket eller SGU delar min uppfattning har jag (representerande Hässleholms kommun) inte fått gehör i förhandlingarna.	I Danmark har man infört en grundvattenavgift för den mängd vatten man söker uttag av vilket begränsat äskandena om vattenuttag för jordbruksbevattning jämfört med tidigare.
Tillämpning av bestämmelser i MB kap 1:1 och 11:6	Två saker: jag anser att 1:1 MD, den s.k. portalparagrafen och styrande för balkens tillämpning inte tillämpas utifrån dess lydelse. Alltså oftast väger exploateringsintressena "tyngre" än vad som kanske är bäst ur ett långsiktigt generationsperspektiv (inkl. näringsliv). Vid en mer korrekt tillämpning enligt min mening skulle en hårdare styrning och utveckling ske mot mindre utsläpp och anv. av fossila bränslen och mer "gröna" lösningar. Detta skulle även få bort gammal praxis som går stuc i stäv med balkens intentioner. Detta lyser även i genom vid tillämpningen av 11:6 ang den sk båtnadsprincipen. Tillämpningen av denna bygger mycket på äldre praxis som i sin tur utgår från ÄVL som är en ren exploateringslagstiftning. Även om det idag inte finns något bra sätt att inräkna ekosystemtjänster så borde man iaf försöka. Jag menar att denna paragraf rätt använd skulle leda upp till lydelsen av 1:1. Vidare förbises innebörden av 1:1 menar jag.	Vid en mer korrekt tillämpning av balken och nämna bestämmelser skulle en mer hållbar utveckling nås, MB-tillämpningen skulle leda upp till intentionerna i MB:s förarbeten och detta skulle även främja arbetet med nationella miljö kvalitetsmål, EU:s vattendirektiv mm		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Oklar tillämpning av 11:12 MB	Innebörden av 11:12 MB innebär att vissa vattenverksamheter är undantagna tillstånds- och anmälningsskyldighet om det är uppenbart att dessa genom dess inverkan i vattenförhållandena inte skada motstående intressen. Detta gör att det blir tolkningsutrymme med risk för att man silar mygg och sväljer kameler. Således kan en mycket liten åtgärd med en viss påverkan, t.ex. en brygga, behöva anmälas enligt 11:9a MB till Ist, medan en mycket stor åtgärd vid en vattenkraftsdamm som utförs helt i torrhet, men vars effekter är svåra att bedöma, bedömas falla inom undantaget för 11:12. Detta medför risk för inkonsekventa tolkningar och där mycket faller på verksamhetsutövarens egna kunskap och uppfattning om verksamheten.			
Otydlig/motsägel sefulla MB-bestämmelser	I 4:6 MB anges de områden där det råder förbud mot vattenkraftsutbyggnad. Av 3:e stycket följer att förbudet inte gäller vattenverksamhet som endast förorsakar obetydlig miljöpåverkan. Detta undantag har tagits till intäkt för att det trots förbudet är ok att anlägga eller bygga om ett vattenkraftsverk trots att det ligger i ett förbudsområde. Av 3 § förordning om mkb (1998:905) följer en uppräkningslista av de verksamheter som alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Av pkt 3 a följer att även minikraftverk och andra vattenkraftverk ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Således bör undantagsmöjligheten i 4:6 3:e stycket vara väldigt begränsat och omfatta endast mindre åtgärder vid befintliga kraftverk där länsstyrelsen beslutat att åtgärden inte medför någon bmp. Något utrymme för att i 4:6 3:e st tolka in möjlighet för nyanläggande eller lagligförklaring av befintliga kraftverk utifrån bestämmelserna i 3 § förordning om mkb bör därför inte finnas. Min uppfattning är att trots lydelsen av 3 § i mkb-förordningen så sker egen tolkning av "påverkan" av			

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	domstolarna när det kommer till bedömning om undantaget i 4:6 MB 3:e st uppfylls.			
Dubbelprovning av markavvattning och tillståndsprövning för torvtäkter	Dubbelprovning av markavvattning och tillståndsprövning för torvtäkter. Problemet gäller både tillstånd för markavvattning och dispens från markavvattningsförbud. En torvtäkt behöver även tillstånd enligt 9 kap. MB. Det blir dyrt. Negativt med flera provningar. Osäkerhet. Man kan få tillstånd i ett ärenden men inte i det andra. Tillstånd och dispens från markavvattningsförbud provas av länsstyrelsen och 9 kap. provning av MPD.	Att göra ett undantag från kraven på provning enligt 11 kap. MB och pröva de frågorna i samband med provning av den miljöfarliga verksamheten.		Provning enligt torvlagen.
Tillsynen är inte organiserad på bästa sätt och genomförs inte optimalt	Kommunen tenderar att utföra mer tillsyn än lst på samma typ av objekt (t ex B-objekt). Hos kommunen är objekten förhållandevis större jämfört med Länsstyrelsens objekt. Detta borde tydliggöras för beslutsfattarna, att det finns ett strukturellt fel som resulterar i olika tillsyn! Viktigt att visa på konsekvenser. Tillsynen behöver följas upp - vad är en rimlig nivå? Miniminivå? NV och Lst har inte mandat att agera när tillsynen inte fungerar på en lst respektive kommun. Det bör vi ha, vad är annars poängen? Orsakerna är att vi inte tar oss an och jobbar med olikheterna. Miljösamverkan är ett steg på vägen! Vägledning behövs för att uppnå en miniminivå! Mer samordning mellan myndigheterna	Metodstöd; vad är ett kontrollprogram? Ska vi kräva luftmätning eller inte? Staten borde få tillbaka tillsynsavgifterna för att en jämlik tillsyn ska kunna uppnås! Centrala myndigheterna behöver jobba för att tillsynsavgifter ska införas för statliga myndigheter. Man behöver även ge en bättre vägledning. Ta del av de tillsynsavgifter man drar in?	Statskotores rapport om tillsynsvägledning	Miljösamverkan Östra Skaraborg, 5 kommuner som har gått ihop! Har tillräckligt med resurser eftersom de tar in tillsynsavgifter, vilket lst inte kan göra! Norge har en helt annan modell för vägledning och organisering av tillsynen.

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	krävs också! Tillsynen måste definieras, vad är bra och effektiv tillsyn av 9 kap, 11 kap, 12:6.	Högre avgifter för ftg som inte "sköter sig"? Bra när miljösamverkan Sverige tar fram material som kan användas av kommunerna! Bra om samma tillsynskampanj genomförs samtidigt i hela landet! Kanske skulle kunna locka de olika miljösamverkansgrupperna med ersättning om de genomför nationellt prioriterade projekt. Fördela vägledningen i landet. Prioritera på central nivå, knyt till oss tillsynsmyndigheter, ta fram material och projekt.		
Vattenverksamhet - vattenverksamhetsutredningen	Vi vill understryka bristerna som finns i 11 kap och som redovisas i den utredning som tagit fram förslag om ändrad lagstiftning avseende vattenverksamhet.		Vattenverksamhetsutredningens förslag	
Kunskapskravet är inte ändamålsenligt formulerat för att riktas mot verksamheter	Kunskapskravet är en av hörnstenarna i svensk miljölagstiftning. Systemet med egentillsyn bygger t.ex. på att verksamhetsutövarna har och upprätthåller en tillräckligt hög kunskapsnivå. Bestämmelsen i 2 § 2 kap. är emellertid idag utformad så att den endast ställer krav på kunskapsinhämtning, inte på bibehållandet av kunskap. I samband med tillståndsprövningar enligt miljöbalken 9 och 11 kap. och anknuten lagstiftning ska en verksamhetsutövare enligt 1§ 2 kap. miljöbalken visa att bl.a. kunskapskravet är tillgodosett. Detta görs till stor del, i många fall endast, genom att en miljökonsekvensbeskrivning upprättas. En upprättat miljökonsekvensbeskrivning utgör dock ingen garanti för att verksamhetsutövaren besitter tillräcklig kunskap, än mindre att kunskapen kommer att upprätthållas inom företaget (hos verksamhetsutövaren) då tillståndet väl är	Bestämmelsen i 2 § 2 kap. bör ges en lydelse där det framgår att kunskap både ska införskaffas och upprätthållas.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	beviljat och MKB-konsultens uppdrag är avslutat.			
vad är skada på fisket när det gäller underhållsrensning?	svårighet att avgöra när det finns risk för skada på fisket och verksamhetsutövaren behöver göra en anmälan enligt 11:15 för underhållsrensning av diken			
Alla tillstånd ska tidsbegränsas	Det blir svårt att hindra verksamheter som har gamla otidsenliga tillstånd. problem tex. vattenarkiv, Ga. markavvattningar	Tidsbegränsa alla tillstånd		Många tillstånd tidsbegränsas redan idag vilket är bra
Översyn av markavvattningsförbudet	När förbudet infördes var syftet att skydda och bevara de kvarvarande våtmarkerna. Syftet var inte att förhindra avvattning av åkermark långt ifrån närmaste våtmark eller att förbjuda markavvattning i tät bebyggelse. Det finns idag ett växande behov av markavvattning utgående från bl.a. klimatförändringar. Markavvattning är en förutsättning för att bibehålla en levande landsbygd och producera livsmedel såväl konventionellt som ekologiskt. Mot bakgrund av ovanstående så vore det bra om förbudets nuvarande utformning sågs över, dvs. ytterligare utredning utöver den som gjordes i samband med vattenverksamhetsutredningen.	Ett förbud som inte är satt så generellt utan istället är mer specifikt leder troligen till att fler följer lagstiftningen. Så lösningen kan vara att behålla förbudet då det är motiverat och att tydliggöra när det inte ska vara förbjudet.		Översynen av det utökade strandskyddet har lett till att förbudet mer har utformats efter de lokala förutsättningarna. Tidigare hade stora geografiska områden utökat strandskydd, oavsett de lokala förhållandena.

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Tillåtlighetprövning-N2000-Vattenverksamhet	När Regeringen ska bedöma tillåtligheten för ett järnvägsprojekt och detta berör ett Natura 2000 område ska länsstyrelsen innan beslut om tillåtlighet fatta ha prövat frågan om huruvida Natura området påverkas eller inte. Om den eventuella påverkan på Natura 2000 området är kopplat till en vattenverksamhet som kräver tillstånd från mark- och miljödomstolen, t.ex. bortledning av grundvatten ska en samprövning av N2000 och vattenverksamheten ske. Tillåtligheten prövas dock i så tidigt skede att någon prövning av vattenverksamheten inte ännu har påbörjats. Länsstyrelsen måste därvid bedöma påverkan på Natura 2000 området utan att tillräcklig information om den kommande vattenverksamheten finns. Den här situationen är aktuell hos oss och den är svår att hantera, vägledning efterfrågas. Vet att även Trafikverket har funderat omkring denna situation.			Situationen har uppstått på flera ställen, bl.a. förbifart Stockholm, men förutsättningarna har ändå varit olika.
Sista stycket 2 kap. 6 § miljöbalken omfattar inte anmälningsärenden	Ett tillstånd eller dispens får enligt tredje stycket 2 kap. 6 § miljöbalken inte ges i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen. Avgränsningen till "tillstånd och dispens" innebär att en anmälningspliktig åtgärd däremot får utföras i strid mot DP mm. T.ex. uppförande av en brygga eller utfyllnader. Med anmälningspliktiga åtgärder syftar jag på anmälningspliktig vattenverksamhet (11 kap. 9a § miljöbalken) och samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.	Att lägga till "godkännande" i listan på vilka typ av myndighetsbeslut som inte får ges i strid mot DP mm.		
20 § förordning om vattenverksamheter behöver moderinseras	Enligt 20 § i förordningen om vattenverksamheter mm ska en anmälan lämnas in i två exemplar eller elektroniskt. Det är inte nödvändigt att sökande lämnar in handlingarna i två exemplar då hantering av remiss mm mer och mer sker elektroniskt. I de fall det finns behov av två exemplar kan myndigheten själv trycka upp den.	Stryk "i två exemplar" så att lagtexten blir: 1. göras skriftlig eller elektroniskt, och		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
21 § i förordningen om vattenverksamheter mm saknar relevans	Enligt 21 § förordningen om vattenverksamhet mm ska tillsynsmyndigheten genast skicka en anmälan till den kommunala nämnden och HaV (om det allmänna fiskeintresset berörs). Denna bestämmelse fyller ingen funktion utan orskar enbart merarbete för tillsynsmyndigheten och de som tar emot anmälan för kännedom. 22 § i samma förordning säkerställer att de som har ett särskilt intresse i saken får möjlighet att yttra sig. 21 § är därmed onödig.	Stryk 21 § i förordningen om vattenverksamheter.		
11:11 MB bör omfatta utvinning av värme och kyla	Punkt 3 i 11 kap. 11 § miljöbalken säger att det inte krävs tillstånd för utförande av anläggning för utvinning av värme. Det finns ingen anledning till att undantaget inte ska omfatta anläggningar för utvinning av kyla då det innebär samma miljöpåverkan.	Inkludera anläggningar för utvinning av kyla i 3 punkten 11 kap. 11 § miljöbalken.		
Miljösanktionsavgift för bristande egenkontroll även för vattenverksamheter	Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll gäller både miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Det är dock bara miljöfarliga verksamheter som kan bli skyldiga att ålägga miljösanktionsavgift för bristande egenkontroll (12 kap. 1-3 §§ förordningen om miljösanktionsavgifter). Det finns ingen anledning till att vattenverksamheter inte ska regleras på motsvarande sätt.	Att brister i egenkontroll för vattenverksamheter blir straffsanktionerat motsvarande för miljöfarliga verksamheter i 12 kap. 1-3 §§ förordningen om miljösanktionsavgifter.		
Dubbelprövning av växttorvtäkter	Vid prövning av tillstånd till växttorvtäkt måste frågan prövas både av MPD (9 kap. täktillstånd) och av Länsstyrelsen (11 kap., markavvattning). Detta medför merarbete både för myndigheterna och för den sökande och innebär ingen nytta.	MPD borde ha möjlighet att "lyfta" upp frågan om markavvattning på samma sätt som Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen kan göra i motsvarande situationer, se 19:3 och 21:3 MB.	Problem och lösning finns beskriven i Vattenverksamhetsutredningen.	
Felhänvisning i förordning 1998:1388	I 5§ 2:a stycket i förordning 1998:1388 om vattenverksamhet mm hänvisas till 7 § i förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar. Detta är ett följdfel av att FO 1998:905 skrevs om. Rätt paragraf ska var 12 §.	Ändra paragrafhänvisningen		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	Omprövning enligt 24 kap. MB avseende 9 och 11 kap. verksamheter behöver bli mer likställd.		Vattenverksamhetsutredning en	
	Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen behöver samordna sin handläggning av ärenden enligt 11 kap. om markavvatning.			
	Krav på miljörapport för 11-kap-verksamheter saknas. Borde finnas en liknande reglering som gäller för tillståndspliktiga 9-kap-verksamheter i 26 kap. 20 § MB.			
	Ändring av 22 kap. 2 a § MB nödvändig så att tillståndshavaren är skyldig att ta fram underlag för omprövning även avseende vattenverksamhet.		Vattenverksamhetsutredning en	
Föråldrad lagstiftning kring vattenverksamheter	När miljöbalken infördes flyttades bestämmelserna från vattenlagen in i miljöbalken, och den särskilda lagen Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamheter mm, in i miljöbalken utan ordentlig genomgång. Detta gör att bestämmelserna kring vattenverksamheter i många fall är ålderdomliga och inte alltid i linje med miljöbalken (t.ex. ersättningsbestämmelserna vid omprövning). Det behövs också ny lagstiftning för att kunna se till att dagens vattenverksamheter som bedrivs med tillstånd enligt äldre lagstiftning än miljöbalken kan uppdateras på ett kostnadseffektivt sätt.	Införa huvuddelen av vattenverksamhetsutredningens förslag till lagändringar och förslag till ytterligare utredningar.	Vattenverksamhetsutredningens delbetänkande och slutbetänkande.	
Miljöskador till följd av 11 kap. 15 § miljöbalken	Enligt 11 kap. 15 § miljöbalken krävs inte tillstånd för att rensa för att bibehålla vattnets djup eller läge, varken i vattenanläggningar eller i naturliga vattendrag. Idag vet vi att rensningar kan medföra stor negativ påverkan på miljön, t.ex. till följd av grumling. Detta kan enkelt lösas genom krav på försiktighetsmått om åtgärden istället blir anmälningspliktig. Det är också orimligt att det inte krävs tillstånd att rensa i naturliga vattendrag.	Att göra rensning till en anmälningspliktig vattenverksamhet och avgränsa rensning till att endast gälla vattenanläggningar och inte naturliga vattendrag.	Vattenverksamhetsutredningens slutbetänkande.	
För lite resurser till tillsyn vattenverksamheter	Länsstyrelserna lägger väldigt få årsarbetskrafter på tillsyn vattenverksamhet pga bristande resurser.	Införande av årliga tillsynsavgifter motsvarande de för dammsäkerhetstillsyn där		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
t		tillsynsavgifterna direkt går till tillsynsmyndigheten.		
Systemet med omprövning för vattenverksamheter fungerar inte	Det finns idag ett stort behov att ompröva huvuddelen av alla tillstånd för vattenkraftverk och regleringsdammar. Detta är dock mycket kostsamma, långsamma och komplicerade processer. Det måste helt enkelt tilläggas ändringar som gör att det blir enklare och mindre kostsamt för myndigheten att få tillstånd för ändringar i tillstånd genom omprövningar.	Nya bestämmelser kring omprövning som reglerar ansökans omfattning, större utredningsbörda på verksamhetsutövaren, annan fördelning av rättegångskostnader och att ersättningsrätten vid omprövning tas bort. M.m.	Vattenverksamhetsutredningens slutbetänkande.	
Gamla markavvattningsföretag med få villkor till skydd för miljön	Det finns väldigt många markavvattningsföretag i Sverige. Det är inte möjligt att ompröva alla eller kräva att alla söker nytt tillstånd enligt miljöbalken. Ett sätt att snabbt uppnå god miljönytta är att införa generella föreskrifter för markavvattningsföretag, t.ex. hur rensning får ske.	Utreda möjligheten att införa generella föreskrifter för befintliga markavvattningsföretag.	Vattenverksamhetsutredningens slutbetänkande behandlade frågan.	
Inte straffsaktionerat att bryta mot föreläggande 12:6 å 11:9a	Om 1st skriver föreläggande om försiktighetsåtgärder för 12:6 och du bryter mot dessa kan man inte åtalansmäla detta utan enda vägen att gå är att förelägga om rättelse om det uppstått miljöskada. Minskar tyngden av föreläggandet om försiktighetsåtgärder och gör du mindre benägen att verkligen leva upp till de kraven.	Att lägga till möjligheten att åtalansmäla för att man inte följt föreläggandet samtidigt som 1st kan förelägga om rättelse om det behövs.		
Otydlighet mellan kapitel 11 och 9	Det finns risk för otydlighet eller olika bedömningar om en verksamhet omfattar arbete både i vatten och på land. Verksamheten kan då vara tillståndspliktig enligt 11 kapitlet och prövningen gäller bara det som görs i vatten. Verksamheten som utförs på land är sällan varken tillstånds- eller anmälningspliktig, men hamnar oavsett under kapitel 9. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över vattenverksamheten och kommunen över verksamheten på land. Vid exempelvis klagomål på buller måste det fastställas vad som orsakar bullret för att veta vem som är tillsynsmyndighet även om det kommer från samma verksamhet.	Om en verksamhet ska prövas enligt 11 kapitlet ska prövningen även omfatta det som sker på land, exempelvis byggandet av en bro.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Vattenverksamhet vid provning av täktverksamhet	Svårigheter med provning av 11 kap vattenverksamhet i samband med 9 kap provning. Oklart vad som gäller om Bolaget inte vill sampröva. Ska MPD hänvisa till 11 kap i beslut, räcker detta, eller kan MPD kräva en samprovning? Någon form av vägledning skulle behövas, förtydligande i förordning eller föreskrift.	Täktverksamheter, där man bryter under grundvattenytan bör regelmässigt även provas utifrån 11 kap. Detta ger en tydligare tillämpning som innebär att vattenfrågorna kommer in tidigare i provning, vilket kan innebära ett bättre underlag, bättre kunskap och att frågan får högre status.		
Grundvattenuttag borde kunna vara anmälningspliktiga	Allt uttag av grundvatten är tillståndspliktigt om det inte uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas. Men min fundering rör till exempel provpumpning för en ny grundvattentäkt för dricksvatten. Blir väldigt utdraget att det ska vara anmälningsplikt för att provpumpa samtidigt som det inte kan vara uppenbart att inga intressen påverkas, då verksamhetsutövaren inte kan veta.	Tillägg till miljöbalken		
Definition av markavvattning	Idag är det syftet som styr definitionen av markavvattning och inte den effekt som grävningen har. En del av dem har kommit på det och gräver tex djupare skyddsdikeyn än vad som ryms inom definitionen ramen för skyddsdikeyn. Då de i polisförhör sedan uppger att det inte alls var tanken utan att de bara skulle göra skyddsdikeyn så går det inte att fälla dem för miljöbrott - även om den verksamhet som de utfört är tillståndspliktig och de inte sökt tillstånd.	Att som i vattenutredningen göra alla typ av rensning/skyddsdikning anmälningspliktig är en del i lösningen att förenkla och göra regelverket tydligare. Det är då viktigt att det i svaren på anmälan tydligt framgår maxdjup/bredd för att det sedan inte ska bli tvetydsamheter om man har utfört rensningen/grävningen på ett korrekt sätt. Gärna med fixpunkt som referens.	Delvis i vattenverksamhetsutredningen	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Kompenserande miljöåtgärder	Möjligheterna bör förbättras för enskilda företagare att välja alternativa kostnadseffektiva miljöåtgärder. Ett exempel är att det borde finnas möjlighet för jordbruksfastigheter med flera olika enskilda avlopp att kompensera dessa genom åtgärder inom jordbruket, tex dammar eller motsvarande så att en större miljönytta åstadkoms på ett betydligt billigare sätt I ett större sammanhang bör möjligheterna att kunna genomföra alternativa åtgärder inom ramen för framförhandlade miljööverenskommelser övervägas, vilket kan ge en stor sammanlagd miljönytta men som förutsätter att den markägare/verksamhetsutövare som låter utföra åtgärden har garantier att dennes miljöåtaganden anses uppfyllda genom åtgärden	Möjligheterna bör förbättras för enskilda företagare att välja alternativa kostnadseffektiva miljöåtgärder. I ett större sammanhang bör möjligheterna att kunna genomföra alternativa åtgärder inom ramen för framförhandlade miljööverenskommelser övervägas	Ramdirektivet för vatten ange bla framförhandlade miljööverenskommelser som en kompletterande åtgärd och frågan har diskuterats i utredningen Klart som vatten (SOU 2002:105)	Finns exempel från andra medlemsstaters genomförande av ramdirektivet
Tolkning/användande av 11 kap 12 §	Generellt svårt att avgöra när, utifrån 12 § paragrafen, det krävs eller inte krävs anmälan/ansökan. Framför allt kanske när det gäller anmälan angående mindre åtgärder. Ett annat bekymmer är hur länsstyrelsen väljer att använda paragrafen. Ganska ofta får fastighetsägare eller verksamhetsutövare som, antingen direkt eller på uppmaning från kommunen, kontaktat länsstyrelsen angående en eventuell vattenverksamhet svaret att det är upp till dem själva att avgöra. Tycker de inte att det är en vattenverksamhet behöver de inte göra någon ansökan/anmälan. Det kan vara svårt nog för myndigheten att avgöra när prövning behövs, och att lägga det ansvaret på fastighetsägare/verksamhetsutövare är inte rätt väg att gå.			
Uppläggning av tång	Varje år får vi in ärenden om uppläggning av tång. Delar kan beröra påverkan på naturmiljön både vid upptagning och uppläggning dvs ärenden för Ist (vattenverksamhet, 12:6 samråd) men det kan även vara kommunen med strandskyddsfrågan samt avfallsfrågan. En bra och tydlig vägledning som kan spridas till allmänhet, föreningar,	Se tidigare ruta		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	kommuner och myndigheter behövs. Ev även ändringar i förordningar osv.			
Avledning av vatten på landsbygden	1. Avledning av vatten på landsbygden, förhållande mellan grannar (markavvattningsbestämmelserna m.m.) - Rätt att släppa vatten i på grannens mark och skyldighet att ta emot vatten som kommer från grannens mark - Ansvar för samfällda anläggningar. - Ansvar för översvämningar m.m. - Åtgärder för att öka avrinningen - Avledning av mark från bebyggelse och hårdgjorda ytor	Samarbete mellan NV, HAV och Jov för att höja kunskapsnivån.	SOU 2013:35	
Samråd och miljöprovning- om behovet av aktiva myndigheter	Miljöbalken kräver sin myndighet! Ramlagstiftningstekniken öppnar upp stora möjligheter att utifrån portalparagrafen och de allmänna hänsynsreglerna, utveckla miljömyndigheternas kravbilder, utifrån allmänna intressen. Miljöproblemens allt mer tvingande karaktär förutsätter att myndigheterna blir bättre på aktiv processföring, i större utsträckning identifierar kritiska frågeställningar tidigt vid samråden samt vidhåller sina krav genom hela prövningsprocessen. Miljöbalken förutsätter ett sådant tänkesätt för att få önskat genomslag, samtidigt som man kan konstatera att det efter 17 år råder stor skillnad i styrkeförhållandena mellan industrin och miljömyndigheterna, vid miljöprovningen. För att det ska utvecklas en rättspraxis som är långsiktigt hållbar, måste miljömyndigheterna våga utnyttja verktyget vid processföringen. Länsstyrelsen Skåne kan konstatera att industrin uppvisar "förvåning", när Länsstyrelsen plötsligt börjar kräva bättre underlag vid samråden, fler kompletteringar av principiell karaktär genom prövningsprocesserna samt slutligen-, fullföljer sin talan när beslut eller dom missgynnar de allmänna intressena eller har processuella brister. När det gäller provningen vill Länsstyrelsen		Vi har under senare år försökt att förändra vårt arbetssätt Skåne och vi kan därmed bidra till diskussionen. (Länsstyrelsen Skåne)	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	<p>särskilt påpeka förbättringsbehov när det gäller miljömyndigheternas arbete avseende Fokus på tillåtighetsfrågor vid bedömning av ansökningshandlingar och vid samråden Tydlig koppling till miljö kvalitetsmålen vid villkorsformulering och i processföringen generellt, det är nödvändigt för att genomföra miljö- och klimatpolitiken Krav på samprövning av verksamheter som söker för tillstånd enligt 9 och 11 kap miljöbalken Krav på bättre underlag från bolag och miljökonsulter Mod att våga driva principfrågor i syfte att ändra rättspraxis</p>			
Underhåll av markavvattningssystem	<p>-Vilka krav kan tillsynsmyndigheten ställa på den som vill underhålla sin anläggning -Vems är ansvar för skador om tillsynsmyndigheten avstyr underhåll -Information om eller föreläggande mot avverkning av träd i dikeskanter – hur ska markägaren eller annan underhållsansvarig ställa sig till detta</p>	<p>Vi ser ett stort behov av samarbete mellan Naturvårdsverket, Hav och Jordbruksverket för att höja kunskapsnivån inom det här området</p>		
Anmälan av vattenverksamhet	<p>3. Anmälan av vattenverksamhet som påverkar eller riskerar att påverka vattenförhållandena på andra fastigheter. - Anläggning av våtmarker och vissa fiskevårdande åtgärder utförs ofta efter anmälan, och ibland förbises att åtgärderna påverkar möjligheterna att dränera fastigheterna som ibland kan ligga en bra bit från den fastighet där åtgärden genomförs</p>			

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Anmälningsplikt av grundvattenbortledning måste till!	Grundvattenbortledning är en tillståndspliktig vattenverksamhet, däremot inte grundvattensänkning. En grundvattensänkning pga. ändrad marknivå kan vara av stor betydelse för omgivningen. Idag undviker verksamhetsutövare att anmäla på grund av att tillståndsprövningen är för tids- och resurskrävande. I princip varenda infrastrukturprojekt och större byggprojekt innebär grundvattenbortledning. När NV arbetade med anmälningslistan senast ville SGU att all grundvattenbortledning skulle vara tillståndspliktig. Men konsekvensen att många åtgärder vare sig anmäls eller tillståndsprövas är kontraproduktiv. (11 kap)	Införa anmälningsplikt av grundvattenbortledning i MPF.		
Glapp i provningssystemet mellan 9 och 11 kap MB	Den samordning som fanns mellan 9 och 11 kap MB när MB trädde ikraft har succesivt tappats bort, vilket innebär att det nu finns ett glapp i provningssystemet (se läsanvisningarna till bilagan som kom 1999).			
Svårigheter att ompröva tillstånden för regleringsdammar och vattenkraftverk	Svårigheter att ompröva tillstånden för regleringsdammar och vattenkraftverk (kap 11) anförs i Levande sjöar och vattendrag som en svårighet för att uppnå god miljöstatus i sötvatten. Det skulle enligt rapporten ta 800 år att ompröva vattenkraftverken med nuvarande regler och resurser på myndigheter och domstolar. HaV föreslår att provningsprocessen blir mer lik den för övrig miljöfarlig verksamhet.	HaV föreslår ändringar i MB så att provningsprocessen blir mer lik den för övrig miljöfarlig verksamhet.	Fördjupad utvärdering - Levande sjöar och vattendrag	
Reglerna om markavvattnings och dikesrensning (kap 11) är krångliga	Reglerna om markavvattnings och dikesrensning (kap 11) är krångliga, enligt Myllrande våtmarker. Det gör området svårt att utöva tillsyn över. Det är också ett hinder för återskapande eller nyanläggning av våtmarker eftersom markavvattningsstillstånden är svåra att ändra på.	Processen för anmälan och tillstånd för våtmarksrestaurering eller -skapande behöver förenklas.	Fördjupad utvärdering - myllrande våtmarker	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Skydd av våtmarker. för låg takt	Enligt Myllrande våtmarker rapporterar flera länsstyrelser att takten på skydd av våtmarker dämpas på grund av att arbetet med skydd av skog får företräde. Det skulle behövas mer resurser både för handläggning och för markinlösen för att öka takten på arbetet. Även stärkt tillsyn och rådgivning skulle behövas för att öka miljöhänsyn och skydda våtmarker med höga naturvärden i olika verksamheter, särskilt i skog- och jordbruk (11 kap).	Det skulle behövas mer resurser både för handläggning och för markinlösen för att öka takten på arbetet. Även stärkt tillsyn och rådgivning skulle behövas för att öka miljöhänsyn och skydda våtmarker med höga naturvärden i olika verksamheter, särskilt i skog- och jordbruk (11 kap).	Fördjupad utvärdering 2015 - myllrande våtmarker	
Acceptans för regelverket, NV:s roll, varför blev inte MB som vi tänkt oss?	NV uppfattas många ggr som miljötalibaner. Vi måste förhålla oss till det. Strandskyddet: 300 meter strandskydd finns på många ställen. Det kan finnas skäl att ha 300-meterskyddet men det kan många gånger vara väldigt svårt för människor att sympatisera med. Man har gjort juridik av det som egentligen är politik, olika avvägningar måste hela tiden göras mellan olika angelägna värden. Det är inte alltid så självklart vad som är det rätta. Man kommer aldrig vilja ha så långtgående regler att detta preciseras i lagstifningen. Äganderätt, marknadsekonomi, står emot miljöintresset. Är det rimligt att miljön har en egen fil? Varför ska inte miljöintresset ställas mot andra angelägna allmänna (och enskilda) intressen?	Fundera kring varför lagstiftningen ser ut som den gör, fundera kring NV:s roll - och sedan kunna kommunicera detta på ett bra sätt.		
Onödig uppdelning mellan miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet	Definitionen av miljöfarlig verksamhet är förlegad. Fastighetsanknytningen överspelad/onödig. Uppdelningen i miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet fyller ingen funktion längre.	Definitionen av miljöfarlig verksamhet är förlegad. Utmönstra begreppet miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet bör föras samman. Fastighetsanknytningen överspelad/onödig. Detta bör utredas.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Vattenverksamhetsutredningens förslag behöver drivas igenom	Utredningen innehåller många bra förslag. Projektet bör hjälpa till så att förslagen genomförs.		Vattenverksamhetsutredningen	
Miljörapport även för vattenverksamheter	Krav på miljörapport bör införas i 26 kap. 20 § för vattenverksamheter. Egenkontroll bör omfatta fler verksamhetsutövare.	Krav på miljörapport för vattenverksamheter. Utökade krav på egenkontroll.	Vattenverksamhetsutredningen	
Dagvatten	Vi behöver en avloppslag eller en samlad VA-reglering genom ett nytt kapitel i MB. Alla typer av avloppsvatten och hur det omhändertas borde ingå. Idag finns exempelvis inget skrivet om dagvatten. Nu ligger frågorna ute hos kommunerna med klimatsäkert byggande och planering för detta. PBL har nyligen ändrats för att klimatsäkras. Kn får inte anta detaljplaner om de inte tagit hänsyn till detta (om MKN inte klaras). Hela kommunen är inblandad. Kommunerna behöver få ett krav på VA-plan. Orsakerna är att det saknas reglering och den reglering som finns inte är sammanhållen. Vi har bestämmelser från 1800-talet tillsammans med ny EU-rätt, väldigt krångligt.			
Vattenverksamhet - behov av ändringar i MB	Man måste göra något åt den passivitet, den låga takten på omprövningar. Ersättningsrätten är förlegad.	De förslag som ligger i vattenrättsutredningen i huvudsak är rätt. Man måste göra något åt den passivitet, den låga takten på omprövningar. Ersättningsrätten är förlegad. Viktig sak som händer om utredningens förslag går igenom.	Se Vattenverksamhetsutredningens betänkanden.	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
1. Skälighetsregeln enligt 10 kap behöver ses över	2 kap. 8 § gäller redan inträffande skador och hänvisar beträffande skälighetsbedömningen till 10 kap. Men bestämmelsen gäller också skador enligt 32 kap. (t.ex. grundvattennivå, buller, skakningar och annan liknande störning, som ju inte omfattas av 10 kap.). Skälighetsregeln enligt 10 kap. är inte tillämplig på dessa skador. Paragrafen behöver ses över. Kommentar: 32 kap. har även egna skälighetsregler (skadeståndsregel allmänvanlighet/ortsvanlighet). Står även kommenterat i MB-kommentaren.			
Om prövning av vattenverksamhet behöver närma sig prövning av mfV - är 2 kap tillräcklig reglering för vattenverksamhet?	Det sägs allmänt att prövningen av vattenverksamheter behöver närma sig prövningen av miljöfarliga verksamheter, men det finns ingen bra analys varför det bör ske? Utgångspunkten för bedömningen av de olika verksamhetsslagen är ju helt olika. De miljörättsliga reglerna bygger på att de skador och olägenheter som en miljöfarlig verksamhet kan orsaka i framtiden ska förebyggas eller mildras i skäligen utsträckning (2 kap.), medan de vattenrättsliga har som utgångspunkt att skador som är oundvikliga ska regleras vid prövningen och godtas under de förutsättningar som anges i bestämmelserna (11 kap.) Jag funderar på om 2 kap. innebär en lämplig/tillräcklig reglering för vattenverksamheter vid omprövning enligt 24 kap, och vidare om det finns utrymme i 2 kap för en samhällsekonomisk analys på det sätt som det idag finns i 11 kap. (11:6)? Det här är en frågeställning av stor omfattning som jag bara snuddar vid. Kommentar: 2 kap. MB inte så lätt att tillämpa på en vattenverksamhet vid omprövning. Räcker 2 kap? Hur blir det med den samhällsekonomiska analysen? Räcker 2:7 till för det? Se vattenverksamhetsutredningen? Bör det finnas någon samhällsekonomisk analys även för miljöfarlig verksamhet? Tar man bort 11:6 så går det inte riktigt ihop.			

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Domstolar bör inte utfärda tillstånd!	En övergripande fråga är prövningsorganisationen (om NV vill ge sig på den). Min uppfattning är att domstolar ska ägna sig åt tvistelösning och inte fungera som en förvaltningsmyndighet. Domstolarna ska inte utfärda tillstånd! Det finns ingen annat land i världen som använder domstolar för den uppgiften. Jag anser att domstolarna bör överpröva förvaltningsmyndigheternas beslut. Det gäller både miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Kommentar: Detta har också diskuterats i Miljöbalkskommittén. Remissinstanserna var positiva. En myndighet med specialkompetens borde sköta tillståndsprövningen.	Domstolarna bör överpröva förvaltningsmyndigheternas beslut. Det gäller både miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter.	Har diskuterats i Miljöbalkskommittén	
Obefogad skillnad i rättegångskostnad för vattenverksamhet resp. MFV.	Den skillnad som gäller beträffande rättegångskostnader för vattenverksamhet och miljöfarlig verksamhet är obefogad. Kommentar: konstigt att man ska behöva betala rättegångskostnader fullt ut för vv. Borde begränsa ersättningsrätten för vattenverksamhet. Trots att sakägare ibland bara bevakar allmänna intressen och inte enskilda, får de ersättning.		Miljöbalkskommittén har skrivit om detta.	
Omprövningssystemet måste ses över	Omprövningsinstitutet måste ses över: jfr IPPC-stämningen. IED. Ett grepp liknande som vattenrättsutredningen behövs. Flera omprövningar har inletts från Lst:ernas sida när det gäller vattenverksamhet. Materiell rätt. Omprövningssystemet måste ses över. Kostnadsansvaret hamnar på m-deps budget det borde ligga på lantbruk eller näring. Krav på uppdatering i vissa tidsintervaller eller efter vissa handlingar. Vad täcks av vad i gamla och nya tillstånd. Somliga anser att man måste uppdatera sina tillstånd.	Föra över konstnadsansvar på lantbruk el. näring. Krav på uppdateringar i vissa tidsintervaller.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Behov av ändringar i MB och Minerrallagen	<p>Allmän regel om samhällsekonomisk vettighet (liknande 11:6) borde föras in i 3 kap. Jmf Vattenverksamhet, Båtnadsregler 11:6. Minerallagen bör föras in i balken, inte minst för rennäringens skull. Även skogsvårdslagen bör föras in i balken. Avskaffa 17 kap. MB, den har spelat ut sin roll. Finns ett självklart behov av den politiska ledningen att göra avvägningar, men inte i miljöprövningar. Regelverket för IED kommer att behövas ses över. Det behövs BAT-slutsatser i föreskrifter. Svårt att förstå vad som gäller. Anmälningssärenden – kan vara mkt krävande ur prövningssynpunkt, kan krävas MKB + många grannsynpunkter. Feltänkt att ta bort tillståndsplikten eftersom det inte blir lättare. + Borde prövas. Man har tagit bort tillståndsplikten för att det ska bli enklare. Blev inte så enkelt.</p>	<p>Inför Minerallagen och Skogsvårdslagen i MB. Utvärdera konsekvenserna av att ta bort tillståndsplikten. Se över implementeringen av IED.</p>		